Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KSJAL/pbceOeprak-U/26
Názov predmetu	ortoepické praktikum
Rozsah	2S
Počet kreditov	2
Vyučujúci	prof. Jasna Uhlarik, Dr. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Absolvovanie 1 priebežného testu (40 %) a 1 záverečného testu (60 %).
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

1. Vedomosti: Študent pozná pravidlá spisovnej výslovnosti slovenského jazyka, ortoepickú normu a zásady fonetickej transkripcie.
2. Zručnosti: Študent vie rozlíšiť spisovnú a nespisovnú výslovnosť, identifikovať ortoepické chyby, funkčne využívať suprasegmentálne javy a používať fonetickú transkripciu.
3. Profesijné kompetencie: Študent dokáže aplikovať ortoepické vedomosti a zručnosti v pedagogickej praxi a kultivovať hovorený prejav.
4. Prenositeľné kompetencie: Študent disponuje rozvinutými jazykovými zručnosťami v hovorenej forme slovenského jazyka a vie uplatniť ortoepické pravidlá v rôznych komunikačných situáciách.

Stručná osnova predmetu

1. Pojem a definícia ortoepie. Ortoepická norma v pedagogickej praxi.
2. Hovorená a písaná forma jazyka. Výslovnostné štýly v edukačných a komunikačných situáciách.
3. Fonetická transkripcia.
4. Výslovnosť samohlások a dvojhlások – identifikácia a korekcia výslovnostných odchýlok.
5. Rytmické krátenie – normatívne pravidlá a typické chyby v reči.
6. Výslovnosť spoluhlások – identifikácia a korekcia výslovnostných odchýlok.
7. Asimilácia spoluhlások – spoznávanie a uplatňovanie v plynulej reči.
8. Výslovnosť spoluhláskových skupín a zdvojených spoluhlások.
9. Suprasegmentálne javy – dôraz a prízvuk.
10. Suprasegmentálne javy – tempo a melódia vety, funkcia pauzy.
11. Najčastejšie ortoepické chyby v jazykovej praxi.
12. Ortoepia v praxi a jazykovej kultúre – záverečné aplikačné vystúpenie.

Sylabus predmetu

1. Pojem a definícia ortoepie. Ortoepická norma v pedagogickej praxi.
2. Hovorená a písaná forma jazyka. Výslovnostné štýly v edukačných a komunikačných situáciách.

3. Fonetická transkripcia.
4. Výslovnosť samohlások a dvojhlások – identifikácia a korekcia výslovnostných odchýlok.
5. Rytmické krátenie – normatívne pravidlá a typické chyby v reči.
6. Výslovnosť spoluhlások – identifikácia a korekcia výslovnostných odchýlok.
7. Asimilácia spoluhlások – spoznávanie a uplatňovanie v plynulej reči.
8. Výslovnosť spoluhláskových skupín a zdvojených spoluhlások.
9. Suprasegmentálne javy – dôraz a prízvuk.
10. Suprasegmentálne javy – tempo a melódia vety, funkcia pauzy.
11. Najčastejšie ortoepické chyby v jazykovej praxi.
12. Ortoepia v praxi a jazykovej kultúre – záverečné aplikačné vystúpenie.

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

Typ predmetu (P, PV, V): PV
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2 hodiny seminárov týždenne
Metóda štúdia: prezenčná
Forma štúdia: externá

Odporúčaná literatúra

ANOCA, D. M. 1998. Fonetika a fonológia slovenčiny: prednášky. Nadlak: Ivan Krasko, 157 s. ISBN 973-9292-31-3.
GREGORÍK, P. 2014. Základy spisovnej výslovnosti. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 169 s. ISBN 978-80-8105-630-7.
KRÁĽ, A. – SABOL, J. 1989. Fonetika a fonológia. Bratislava: SPN, 388 s. ISBN 80-08-00036-8.
KRÁĽ, A. 2009. Pravidlá slovenskej výslovnosti. Martin: Matica slovenská, 424 s. ISBN 978-80-7090-907-2.
OLŠIAK, M. 2015. Základy fonetiky a ortoepie slovenského jazyka. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa, 71 s. ISBN 978-80-558-0881-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho:
Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 36 hodín
samoštúdium: 54 hodín